

Illegalitásban

Levele végén a fiú francián elegáns volt, olyasfélére zárlattal, hogy az illegális kommunista párt tagjainak küldi a legális MSZMP tagja, pontos név és cím, sőt még irányítószám is. A fiú édesanyja korábban elhangzott levelét egészítette ki, mindketten a sors és az ÁVH üldözöttei voltak. Az anya írására az illegalitás-ban működők adták meg — a kizárólag rájuk jellemző bölcsességgel — a méltó választ. Ekkor jött a fiú és én ekkor hittem azt, hogy a levélváltást nyilvánossá emelő műsor, a **Vasárnapi újság** szerkesztői haragra gyúlnak, vagy legalábbis fojtott indulattal elmagyarázzák az illegalitásnak, hogy Ebesen, Kónyán, Kistarcán és a többi lágerben ki kit győzött le — a gondolat helyett türelmetlen fegyverei erőszakával.

De Győri Béla műsorában nincs helye a szerkesztőségi indulatnak: makacs türelemmel hozzák és viszik a hírt történelmünk föltárló, ám ma is szellemekkel kísértő tárnáiból. Nem vagdalkoznak és nem kapkodnak, kicsiny lámpaikkal újra és újra lemennek a mélybe, érezni, hogyan lapulnak az illegalitás. Biztosan a politikai tartalom és az európai módszer szerencsés és sikeres találkozásának köszönhető, hogy ez a reggeli műsor messze a leg-

Rádiófigyelő

több hallgatót vonzza a rádióhoz vasárnaponként, s bár nem tudja fölvenni a versenyt a Jó ebédhez szól a nótá húslevesillatú dallamaival, a családi körben majszolgatott reggeli közben erősen felgyorsítja az ébredést.

Nos, ez az eszméletserkentő hang zavarja az illegálisakat, akik közül sokan biztosan azért nem tudják árnyaltan szemlélni a mai kor folyamatait, mert fogékony éveik alatt vagy verték őket a börtönökben, vagy éppen ők vertek, s így alapélményük lett, hogy a politizálás azonos a likvidálással, a nézetek ütköztetése a gumibotozással, és a nyílt kiállítás az üzenetessel. Most zavarban lehetnek, mert a legálisak — minő abszurd! — azt kezdik mondani, amire gondolnak, sőt egyre jobban hajlanak arra, hogy ne ijedjenek meg saját nézeteiktől.

A Vasárnapi újság többek között arra is figyelmezteti az illegálisakat, hogy eltűnődjenek afölött: legális korszakuk mely hibái vezettek ide? Igaz segítő szándékkal mondom: nem az volt a baj, hogy túl kicsiket ütöttek...

Dlusztus Imre

Elhunyt Weöres Sándor

A Művelődési Minisztérium, a Magyar Írók Szövetsége, a Magyar Pen Club, a Magyar Népköztársaság Művészeti Alapja mély megrendüléssel közli, hogy

Weöres Sándor, Kossuth-díjas költő, író, műfordító, hosszán tartó, súlyos betegség után január 22-én, életének 76. évében elhunyt. Temetéséről később intézkednek.

Mariann nem jehovista

Képernyő

Szülőházam — egyemeletes, külvárosi „proliház” — egy bizonyos, ma már mind kevésbé ismert séma szerint épült: az udvaron pár darab, mininél is minibb kertcskeparkocskák, porolók, focizásra szolgáló üres térség. És egy-két melléképület. Utóbbiak közül egyik a mosókonyha — a másik Meggyesiék lakása vala.

Meggyesiéktől anyám útmutatása szerint féltem illett; oda jártak „a jehovások”. Valóban, időről időre jó pár ember ballagott át az udvar kövein a melléképület felé, férfiak, nők, idősebbek, fiatalabbak vegyesen, emlékszem, mekkora döbbenet volt, amikor egyik alkalommal volt iskolatársamat, a párhuzamos osztályba járó Kalapis Pistát fedeztem föl közöttük.

Hogy a Meggyesiékhez járók valóban „jehovások”, tehát jehovisták, azaz a Jehova tanúi elnevezésű szekta tagjai lettek volna; pontosan maig sem tudom (akkoriban meg ilyesmi után érdeklődni sem igen volt tanácsos, egy jehovista alig pár fokkal számított emberszabásúbbnak a revizionistánál vagy a véle egyenértékű kapitalistánál). A jehovistákra mindenesetre azóta fura, kicsit együttérző, kicsit idegenkedő érzéssel gondolok, s noha vélem is megpróbált tériési kísérleteiket remélhetőleg kedvesen bár, de határozottan vissza kellett utasítanom, tudom: ők (is) ama társadalmi csoportok közé tartoznak — és már régóta — az utóbbi évtizedek Magyarországon, amelyekre,

mint nagy fontosságú jelzésekre és állapothatározói funkcióval rendelkező jelenségekre különösen figyelni kéne.

Pláne megörültem hát, amikor csütörtökön este a tv-1-en (pardon: tivi ván) a *Hazai tükrő* adásában terítékre kerültek.

Hogy *Menthy Mariann* jóvoltából, annak már sokkal kevésbé. A hölgy, kinek jóvoltából bravúros gyorsasággal egy ország kényszerült megutálni a szegény ártatlan flippert, most a társadalomvizsgálat porondjára lépett. A Parlamentben mondták ugyan, hogy általános rosszabbodásra kell számítani — én azért mégis megdöbbenem. Azt hittem, ennyire mégsem rossz a helyzet.

Az.

Hogy csak félig-meddig elfogadott (régebben meg kimondottan üldözött), tehát a kiszolgáltatottság ezer nyűgével-bajával küszködő, mégoly vitatható világnézetet hangoztató emberrel ennyire érzéketlenül, ennyire a beleélés, az empátia leghalványabb nyoma nélkül lehet csak beszélgetni: nagyobb bravúr, mint az össznépi tett flipperutalát. Hogy *Vácsi Szabó Márta*, sőt *Feyér Zoltán* sem volt külön, elég sanyarú vigasz. Utóbbi, mármint a műsorvezető Feyér Zoltán arra is följogosítva érezte magát, hogy fensőbbeségesen ki- és bejelentse: ő tudja, hogy az utóbbi 15 esztendőben nem vertek meg senkit egyetlen március 15-én sem. Nern tudni persze, honnan vett kijelentéséhez ekkora, mindent elsőprú magabiztosságot, hacsak az nem számít érvekné, hogy hangsúlyozta — ő maga személyesen is jelen volt több ilyen fővárosi

Felhívás

A Hazafias Népfrent Szeged Városi Bizottsága, Szeged Megyei Város Tanácsa, az MSZMP Szeged Városi Bizottsága és a KISZ Szeged Városi Bizottsága együttesen kezdeményezi, hogy március 15-én, nemzeti ünnepünkön széles körű társadalmi összefogás jegyében méltó módon emlékezzünk meg az 1848—49-es forradalomról és szabadságharcról. Az ünnep napján, 1989. március 15-én 9 óra 30-kor a Dóm téren, a nemzeti panteonban állított Petőfi-szobornál, az Aradi vértanúk terén a szöregi csata emlékművénél, valamint Szőregen idézzük fel újkori történelmünk egyik legnagyobb eseményét, és helyezzük el virágainkat.

10 órára a Klauzál térre nagygyűlésre hívjuk városunk polgárait. Várunk mindenkit, a társadalmi és tömegszervezetek, -mozgalmak, az alternatív szerveződések képviselőit és tagjait, a munkahelyi és iskolai kollektívákat, Szeged minden lakóját.

Ma társadalmunkat súlyos ellentmondások feszítik. Az előttünk álló feladatokat csak közös gondolkodással, széles körű együttműködéssel, egymás nézeteinek és véleményének tiszteletben tartásával látjuk megoldhatónak. Tartalmában is új közmegegyezésre van szükség, mely nem fedi el ugyan a különböző és eltérő véleményeket, de nem utasítja el a megújuló szocialista társadalmi rendet.

Hívunk mindenkit, aki szíven viseli országunk és szűkebb környezetünk oly sok gondját, és tevékeny részesévé kíván válni a reformoknak, a kibontakozásnak. Legyen összefogásunk bizonyítéka március 15-e közös megünneplése! Azon szervezetek képviselőit, amelyek szervezőként részt akarnak venni az ünnepségek előkészítésében, január 31-én 16 órakor várjuk a Hazafias Népfrent városi bizottságán.

Somogyi Károlyné felvétele

Madáchra emlékeznek

Egész héten át tartó ünnepségsorozattal emlékezik névadójára a Madách Imre Általános Iskola. Tegnap reggel az ünnepelőbe öltözött diákok jelenlétében megkoszorúzták a Madách-domborművet, ezt követően sportversenyek, videofilm-bemutatók, előadások követték egymást a nap folyamán. A hét többi napjára is jut majd az eseményekből. Az ünnepségsorozat egyik mozzanata az a sci-fi-rajzkiállítás is, amelyet az úttörőházban rendeztek a gyerekek munkáiból. Felvételünk is itt készült.

Helyesen döntött a JATE

Nyelviskola az egyetemen

A gazdasági intézmények gazdasági ében, az emberek általában naptári évben, az oktatás területén dolgozók pedig oktatási évben mérik az idő múlását. A jelen — oly sokszor igen nehéznek aposztrofált — naptári év egyúttal a Progress nyelviskola második oktatási félévét nyitja, és ez, természetesen rövid számvetésre készíti az ott folyó munka résztvevőit, tanárokat és résztvevőket egyaránt.

A szinte példátlanul nagymérvű érdeklődés, amely megnyilvánult a nyelviskola iránt, egyértelműen bizonyítja, hogy a József Attila Tudományegyetem helyesen döntött, amikor kaput nyitott a közművelődés egyelőre kihasználatlan területére, és az egyetem falai között felhalmozódott oktatási, tudományos és módszertani tapasztalatokat közkinccsá tette egy új típusú, a felnőttoktatásban mostanig talán csak Budapestben fellelhető formában: az egyetem oktatói közvetlenül a minőségben vesznek részt a felnőttoktatásban, illetve az általános nyelvi közművelődési stratégia részeként szakszerűen összefogott munkával készítik elő mind jelentősebb számú csoportokat az általános nyelvvizsgaszint elérésére.

Ez a munka — és ebben alapvetően különbözik az egyetem védnöksége alatt álló Progress minden egyéb nyelvvizsga vállalkozástól — eredményességében mérhető, hiszen a résztvevők meghatározott időben állami nyelvvizsgát tesznek, és a próbálkozások sikeres száma objektív mércéje az itt folyó oktató- és tanuló-munka határosságának. Tehát a Progress határozott és egyértelmű célként azt tűzte ki, hogy túlmenően a nyelvek megismertetésén, megszerkesztésén, a ráérős nyelvtanulmányok békésen kövögő módszereinek alkalmazásán, a határozottan és egyértelműen kitűzött, egyáltalán nem könnyű cél elérésére összpontosít. Ez jelenti a tananyag kiválasztását, összeállítását, az alkalmazott módszerek körét, az óraszámot, a felkészültség szintjének állandó figyelemmel tartását, az érdeklődési, érdekeltiségi szint és a ténylegesen elért színvonal állandó egyensúlyban tartását — vagyis egy olyan sajátos komplex nyelvvizsga-tási módszert, amely biztosítja, hogy mindez ne elroppenő ígért, hanem megvalósult tét legyen.

*

A Progress tanári közössége nem ismeretlenül és kezdőként, alkalmi csoportosulásként vágott bele ebbe a munkába. Eddigi munkájuk — mely a felnőttoktatás egyik sajátos területén, az egyetemi hallgatók nyelvi felkészültségének tökéletesítésén bontakozott ki — módszereit fejlesztve, nyelvi anyagát válogatva, a kívánalmaknak megfelelően szélesítve a tanulás kereteit, átszűrte tapasztalatait tudják gyümölcsöztetni egy új tanulói közegben, amely hallatlanul széles: igényes általános iskolás gyerekektől a vállalatok, üzemek dolgozóin át a különböző értelmiségi hivatások képviselői egyaránt megtalálhatók itt. Ezeket a nyelvtanulni vágyókat egy közös cél köti össze: az igényes, magas fokú nyelvtudás megszerzése.

*

Az első oktatási félév több tapasztalatot hozott. Mindenekelőtt a jelentkezők nagy száma állította bizonyos fokig kényszerhelyzet elé a nyelviskolát: vajon,

zárjuk le a csoportok létszámát a kijelölt és kívánatos alacsonyabb számban, vagy engedmenyt téve tegyük lehetővé több embernek, hogy a közös munkába bekapcsolódhassanak? Az oktatási létszám, a rendelkezésre álló tantermek, a tananyag, hanganyag bizonyos, túlságosan meg nem haladható kereteket szab a munkának, s ugyanakkor a megjelölt létszámon felül jelentkezők elhangzó érvei és kérései, méltánylást érdemelnek. Ezért kompromisszum született, és az eredeti tervhez képest megnövekedett csoportlétszámokkal kellett megkezdni a munkát. A februárban beinduló második félévben beiratkozók a jelentkezők már megtudhatják, kik lesznek tanáraik, melyik csoportban, milyen anyaggal foglalkoznak, ez hogyan viszonyul a nyelvvizsgaanyag elsajátításának egészéhez, tehát a kezdő-középhaladó, haladó elosztás széles skálán történik, ki-ki megtalálja a tudásszintjének megfelelő csoportját. Azonban azt le kell szegyezni, hogy a meghatározott csoportlétszám beteltekor további jelentkezéseket nem tud a nyelviskola figyelembe venni — illetve a résztvevők, ha erre lehetőség nyílik, csakis további beinduló csoportok résztvevőiként dolgozhatnak.

*

A Progress az állami nyelvvizsgára készülőkön kívül az iskolák, vállalatok igényeit is próbálja kielégíteni. Célunk, hogy mind több nyelvet tanuló vállalja a vizsga „terhét”, hiszen ez a záloga annak, hogy céltudatos, igényes munka folyjék. A hangsúly feltétlenül a minőségen van — nem kell külön hangsúlyozni, hogy a JATE szatad-egyeteme, nyelviskolája a Progress, nem profitkitermelő gazdasági vállalkozások: a célra törő, igényes munkát vállalók és a hivatástudat és tudás reprezentánsai összefogásáról van szó, egy újabb lépésről a nyitottabb egyetem felé. A beérkező igények kielégítésére újabb formákat is keres a nyelviskola: a lehetőségek, elvárások és a realitás ötvözte alakítja a máris oly népszerű Progress véglegesülő arculatát.

Zánthó Róbert

Dr. Olasz Sándor emlékére

Életének 71. évében elhunyt dr. Olasz Sándor nyugalmazott megyei főtanácsos, pénzügyi osztályvezető-helyettes.

Aradon, 1918-ban született munkáscsaládban. Az érte-ségit követően magánalkalmazottként, majd forgalmi adóosztályként dolgozott. A tanácsok megalakulása, 1950 óta mindvégig különböző vezető beosztásban tanács-dolgozó volt Nagylak, Makó és Szeged járási tanácsoknál, majd 1957 óta a megyei pénzügyi osztályon. Munka mellett a JATE Állam- és Jogtudományi Karán szerzett diplomát. Több mint másfél évtizeden át volt a munkahelyi MSZMP-csúcs-vezetősegítikára, az apparátus pártbizottságának szervezőtitkára.

Hivatali munkáját kiemelkedő szakértelemmel látta el. Jogszabályok előkészíté-

sében nagy tapasztalatára, véleményére, javaslatára a Pénzügyminisztérium is épített. 1974 novemberében a megyében elsőként kapott megyei főtanácsosi címet. Munkáját több esetben ismerték el minisztériumi és kormánykitüntetéssel, köztük Munka Érdemrend arany fokozatával.

Elvhűségével, szakmai tudásával, közvetlen, ember-séges magatartásával őszinte megbecsülést váltott ki elvtársai, munkatársai és ismerősei körében egyaránt. Emlékét tisztelettel megőrizzük!

MSZMP Csongrád Megyei Tanács apparátusi bizottsága, Csongrád Megyei Tanács szakszervezeti bizottsága, Csongrád Megyei Tanács V. B. pénzügyi osztálya.